

MỘT SỐ KINH NGHIỆM VỀ QUẢN LÝ, ĐIỀU HÀNH CỦA CHÍNH QUYỀN THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH, NĂM 2009

■ NGUYỄN THÀNH TÀI (*)

Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức triển khai thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội năm 2009 trong bối cảnh khủng hoảng tài chính và suy thoái kinh tế toàn cầu tác động trên nhiều lĩnh vực, trong đó rõ nét nhất là xuất khẩu, thu hút đầu tư nước ngoài và du lịch. Bên cạnh đó, thiên tai, dịch bệnh xảy ra liên tục và trên diện rộng đã ảnh hưởng đến đời sống, việc làm, thu nhập của nhân dân, nhất là người nghèo, người lao động thu nhập thấp.

Tuy nhiên, dưới sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát của Trung ương, Chính phủ và các bộ, ngành; với tinh thần đoàn kết, thống nhất trong cả hệ thống chính trị, sự chỉ đạo tập trung, quyết liệt của Thành ủy, Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân thành phố; sự phối hợp chặt chẽ của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể; thành phố đã chủ động, sáng tạo đề ra nhiều giải pháp, biện pháp xử lý quyết liệt, kịp thời, hiệu quả khắc phục khó khăn, vượt qua thách thức, tận dụng thời cơ để thực hiện thắng lợi các mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội ngay từ đầu năm 2009. Với những nỗ lực cao nhất của các ngành, các cấp, cộng đồng doanh nghiệp và các tầng lớp nhân dân, tình hình kinh tế - xã hội thành phố đã có nhiều chuyển biến tích cực, góp phần quan trọng vào kết quả thực hiện kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của cả nước. Trong 20 chỉ tiêu về kinh tế - xã hội, có 18 chỉ tiêu hoàn thành kế hoạch, trong đó đáng

kể nhất là các chỉ tiêu tổng nguồn vốn đầu tư phát triển toàn xã hội; thu, chi ngân sách; giải quyết việc làm, tạo việc làm mới và giảm tỷ lệ hộ nghèo theo tiêu chí mới (dưới 12 triệu đồng/người/năm).

Thành phố đã tiến hành rà soát các văn bản quy phạm pháp luật và đơn giản hóa thủ tục hành chính. Đã hoàn thành thống kê 2.504 thủ tục hành chính (khối sở, ngành: 1.690 thủ tục hành chính; quận, huyện 638 thủ tục hành chính; phường, xã: 176 thủ tục hành chính); hiện nay tiếp tục triển khai giai đoạn 2 Đề án đơn giản hóa thủ tục hành chính (Đề án 30) trên các lĩnh vực quản lý nhà nước giai đoạn 2007-2010. Trong đó, tập trung rà soát danh mục thủ tục hành chính đang gây bức xúc cho người dân và doanh nghiệp theo chỉ đạo của Thủ tướng Chính phủ. Kết quả: kiến nghị giữ nguyên 772 thủ tục hành chính (30,83%), đề xuất đơn giản hóa 1.732 (69,17%) vượt chỉ tiêu Thủ tướng Chính phủ giao (tối thiểu 30%).

Hệ thống "một cửa điện tử" cung cấp thông tin về tỷ lệ hồ sơ được giải quyết đúng hạn và dịch vụ tra cứu trạng thái giải quyết hồ sơ tại các đơn vị đã được chính thức đưa lên trang thông tin điện tử của thành phố. Đã có 23 sở, ngành, quận, huyện tham gia hệ thống để cung cấp về tình trạng giải quyết hồ sơ cho người dân. Các dịch vụ công qua mạng do các đơn vị sở, ngành, quận, huyện thực hiện đều mang lại hiệu quả thiết thực. Đến nay, tất cả các sở, ngành, 24/24 quận, huyện, 322/322 phường, xã, thị trấn đã áp dụng cơ chế "một cửa" trong giải quyết các thủ tục hành chính của cá nhân,

(*) Phó Chủ tịch thường trực Ủy ban nhân dân thành phố Hồ Chí Minh

tổ chức và doanh nghiệp theo thẩm quyền. Cơ chế “một cửa liên thông” được thực hiện tại các sở, ngành, gồm: Sở Kế hoạch và Đầu tư, Công an, Cục Thuế, Sở Tài nguyên và Môi trường; có 17/24 ủy ban nhân dân quận, huyện đã triển khai quy trình liên thông hoàn chỉnh giữa ủy ban nhân dân quận, huyện và ủy ban nhân dân phường, xã, thị trấn trên lĩnh vực đất đai, xây dựng. Triển khai tốt việc thực hiện thí điểm không tổ chức Hội đồng nhân dân quận, huyện, phường. Đã bổ nhiệm Chủ tịch, Phó Chủ tịch, Ủy viên ủy ban nhân dân 24/24 quận, huyện và 259 phường; trong đó, 4 quận thí điểm Bí thư kiêm Chủ tịch ủy ban nhân dân quận. Ngoài ra có 54/259 phường, 5 xã, 1 thị trấn đã thực hiện thí điểm Bí thư kiêm Chủ tịch ủy ban nhân dân.

Thành phố bước đầu ngăn chặn được đà suy giảm kinh tế, khôi phục đà tăng trưởng tháng sau, quý sau cao hơn tháng trước, quý trước, đặc biệt là 6 tháng cuối năm đã bắt đầu tăng trưởng nhanh dần và quý IV đã tăng 2 con số (10,4%) gần bằng tốc độ tăng trưởng giai đoạn trước khủng hoảng và suy thoái kinh tế. Các chỉ tiêu kinh tế – xã hội đạt kết quả tích cực; các ngành, lĩnh vực của nền kinh tế tiếp tục phục hồi, thị trường nội địa được mở rộng; việc triển khai thực hiện tốt chủ trương kích cầu của Chính phủ và chương trình kích cầu đầu tư của thành phố đã hỗ trợ doanh nghiệp duy trì sản xuất, mở rộng thị trường, đổi mới công nghệ. Các biện pháp nhằm kiềm chế lạm phát và duy trì sự ổn định giá cả, thị trường trên địa bàn đã mang lại hiệu quả tích cực, chỉ số giá chỉ tăng 7,71%. Những nhân tố nói trên tạo tiền đề thúc đẩy kinh tế tiếp tục tăng trưởng trong giai đoạn sau khủng hoảng tài chính và suy giảm kinh tế thế giới.

Thành phố đã năng động tìm nhiều nguồn vốn, áp dụng nhiều phương thức huy động vốn đầu tư phát triển đô thị và hạ tầng kỹ thuật như vốn ODA, BOT, BT, EPC, trái phiếu chính phủ, trái phiếu chính quyền địa phương. Ưu tiên bố trí vốn đầu tư phát triển từ nguồn ngân sách nhà nước và trái phiếu chính phủ, trái phiếu chính quyền địa phương vào xây dựng kết cấu hạ tầng giao thông, nông nghiệp và nông thôn, các công trình văn hóa – xã hội, chủ yếu là y tế, giáo dục, ký túc xá cho sinh viên, nhà ở cho người nghèo và các khu đô thị mới. Vốn đầu tư

phát triển năm 2009 tăng cao, góp phần tăng GDP trong ngành xây dựng, tác dụng lan tỏa sang các ngành sản xuất khác, có ý nghĩa cả trước mắt và lâu dài, đặc biệt tác động đến tốc độ tăng trưởng kinh tế năm 2010.

Thực hiện có kết quả các chính sách bảo đảm an sinh xã hội, quan tâm chăm lo diện chính sách, người có thu nhập thấp, những địa phương khó khăn; các lĩnh vực văn hoá – xã hội tiếp tục có bước phát triển và chuyển biến tích cực; giáo dục và đào tạo đạt kết quả tốt, quy mô giáo dục, đào tạo các cấp học đều tăng; lĩnh vực chăm sóc sức khỏe nhân dân được chú trọng, đã chủ động thực hiện nhiều biện pháp phòng chống thiên tai, dịch bệnh; những khó khăn về việc làm, đời sống nhân dân đang được khắc phục có hiệu quả.

Việc thực hiện Chương trình phòng, chống tội phạm, Chương trình mục tiêu 3 giảm tiếp tục được đẩy mạnh và có kết quả tích cực; tình trạng phạm pháp hình sự giảm, tội phạm ma túy giảm, số người sau cai nghiện trở về cộng đồng nhiều nhưng không gây ra những biến động xã hội; tình hình đình công, lãn công xảy ra ít hơn năm trước. Thành phố tiếp tục giữ vững ổn định chính trị, đảm bảo quốc phòng – an ninh, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn.

Từ những thành quả nêu trên, có thể rút ra một số kinh nghiệm sau:

– Trên cơ sở chỉ đạo của Trung ương, Chính phủ, kết luận của Thành ủy và Nghị quyết Hội đồng nhân dân thành phố, Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành sớm các quyết định chỉ đạo, điều hành phát triển kinh tế – xã hội và ngân sách, Chương trình công tác năm 2009; chỉ thị các ngành, cấp tập trung triển khai các giải pháp chủ yếu; quyết tâm khắc phục khó khăn, tận dụng thời cơ, vượt qua thách thức, thực hiện tốt các mục tiêu, nhiệm vụ đề ra.

– Quán triệt sâu sắc trong hệ thống chính trị từ thành phố đến cơ sở, trong doanh nghiệp thuộc các thành phần kinh tế về các kết luận chỉ đạo của Trung ương, Chính phủ và Thành ủy về thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế – xã hội. Làm tốt công tác tuyên truyền tạo sự đồng thuận, đoàn kết, thống nhất cao trong nhận thức và hành động, từ Đảng bộ, chính quyền, các cấp, các ngành, các thành phần kinh tế.

đến các tầng lớp nhân dân thành phố, cùng chia sẻ khó khăn, quyết tâm thực hiện tốt nhất các mục tiêu, nhiệm vụ năm 2009.

– Chủ động, linh hoạt và nhạy bén trong xử lý hàng loạt các vấn đề mới phát sinh; chỉ đạo tập trung đồng bộ, kiên quyết, với nhiều giải pháp cụ thể, thiết thực nhằm ngăn chặn suy giảm kinh tế, duy trì tốc độ tăng trưởng, bảo đảm an sinh xã hội. Đó là, tập trung phát triển và tổ chức tốt thị trường nội địa để khuyến khích sản xuất và ưu tiên tiêu dùng hàng trong nước; tăng cường các hoạt động kiểm tra, kiểm soát bảo đảm ổn định giá cả, thị trường; triển khai Quy chế phối hợp xử lý biến động thị trường bất thường; Quy chế về trách nhiệm và quan hệ phối hợp trong công tác đấu tranh chống buôn lậu, hàng giả và gian lận thương mại; triển khai hàng loạt các chương trình xúc tiến thương mại và đầu tư; thường xuyên thông tin, đối thoại với doanh nghiệp để trực tiếp lắng nghe và bàn giải pháp tháo gỡ khó khăn, vướng mắc.

Theo sát diễn biến của tình hình, kịp thời báo cáo, kiến nghị với Chính phủ và các bộ, ngành về những vấn đề điều chỉnh hiệu lực thi hành Luật thuế thu nhập cá nhân; các biện pháp xử lý vi phạm pháp luật về bảo hiểm xã hội; xem xét, quy định cụ thể về mức thu nhập chịu thuế được miễn, giảm thuế; không thực

hiện giảm và giãn thời hạn nộp thuế thu nhập doanh nghiệp đối với các doanh nghiệp hoạt động kinh doanh trong một số lĩnh vực, ngành nghề; chủ động ban hành Quyết định về chương trình kích cầu thông qua đầu tư của thành phố. Tập trung chỉ đạo rà soát, đẩy nhanh tiến độ thực hiện các dự án, công trình trọng điểm về giao thông đô thị, chống ngập nước; triển khai phát hành trái phiếu chính quyền địa phương; tháo gỡ những khó khăn trong công tác bồi thường, hỗ trợ và tái định cư. Tăng cường công tác kiểm tra, đôn đốc, giám sát, thi công các công trình xây dựng cơ bản, kiến nghị ứng trước từ ngân sách Trung ương để đảm bảo một phần nhu cầu về vốn cho đầu tư phát triển của thành phố. Triển khai chương trình xây dựng ký túc xá cho sinh viên các trường đại học, cao đẳng trên địa bàn từ nguồn vốn trái phiếu chính phủ...

Năm 2010, kỷ niệm 35 năm giải phóng miền Nam, thống nhất đất nước, Đảng bộ, chính quyền và nhân dân thành phố Hồ Chí Minh tiếp tục phát huy truyền thống anh hùng trong thời kỳ đổi mới, nỗ lực phấn đấu, năng động, sáng tạo, vượt qua mọi khó khăn, thách thức, đạt nhiều thành tựu quan trọng trên nhiều lĩnh vực, thực hiện thắng lợi, toàn diện nhiệm vụ kinh tế – xã hội đề ra □

NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA ...

(Tiếp theo trang 22)

Chính phủ và Chính phủ (thông qua Văn phòng Chính phủ) các dự thảo quyết định thành lập tổ chức, nhất là các tổ chức tư vấn liên ngành, các ban chủ nhiệm chương trình...

5. Cần đầu tư cho công tác tổng kết, đánh giá tiến trình cơ cấu lại Chính phủ từ năm 1986 đến nay, nhất là kết quả thực hiện Chương trình tổng thể CCHC (2001–2010), nhằm tiếp tục hoàn thiện các quy trình tổ chức, cơ sở lý luận và thực tiễn của nguyên tắc tổ chức bộ đa ngành, đa lĩnh vực trong việc cơ cấu lại Chính phủ các khoá tiếp theo theo hướng thu gọn số lượng, nâng cao chất lượng quản lý nhà nước của các bộ, để có mô

hình tổ chức Chính phủ phù hợp với yêu cầu quản trị tốt trong điều kiện mới.

Kết luận

Mô hình tổ chức Chính phủ hình thành trên nguyên tắc bộ quản lý đa ngành, đa lĩnh vực đã được nhiều nghị quyết của Đảng nhấn mạnh và là mục tiêu của chương trình cải cách nền hành chính nhà nước. Đây là xu thế chung của các nước trên thế giới, cải cách theo yêu cầu quản trị tốt, có hiệu quả trong nền kinh tế thị trường và hội nhập quốc tế. Việt Nam tuy có một số đặc thù về hệ thống chính trị, song cũng không ngoài xu thế này, do đó, Đảng và Chính phủ cần kiên định và nhất quán thực hiện. Điều đó sẽ góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước, nâng cao năng lực cạnh tranh quốc tế và khả năng hội nhập thành công vào thế giới trong xu hướng toàn cầu hoá □